

**UZASADNIENIE UCHWAŁY KOMISJI HABILITACYJNEJ
w postępowaniu habilitacyjnym
dr n. med. Ewy Jabłońskiej**

z dnia 11 maja 2018 r.

Stosownie do postanowień art. 18a ust. 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 z późniejszymi zmianami), Komisja habilitacyjna w postępowaniu habilitacyjnym dr n. med. Ewy Jabłońskiej, powołana przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 12 lutego 2018 roku, zebrała się w dniu 11 maja 2018 roku o godzinie 11:00 celem zaopiniowania wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna dr n. med. Ewie Jabłońskiej.

Podczas posiedzenia Komisji habilitacyjnej, obecni Recenzenci i Członkowie Komisji, po przedstawieniu recenzji i zapoznaniu się z autoreferatem, wysoko ocenili dorobek naukowy, osiągnięcia dydaktyczne oraz organizacyjne dr n. med. Ewy Jabłońskiej. Jednoznacznie pozytywne oceny skłoniły wszystkich Recenzentów i Członków Komisji do pozytywnego zaopiniowania wniosku Kandydatki o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna.

Komisja habilitacyjna podjęła uchwałę w głosowaniu jawnym wobec braku wniosku Habilitantki o przeprowadzenie głosowania w trybie tajnym (na podstawie art. 18a ust. 8 i 9 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 z późn. zm.).

Ponadto, z uwagi na brak uzasadnionych wątpliwości ze strony Komisji oraz z uwagi na brak wniosku Habilitantki, nie została przeprowadzona rozmowa z Kandydatką na temat Jej osiągnięć i planów naukowych (na podstawie art. 18a ust. 10 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1789 z późn. zm.).

Przedstawiono informacje ogólne o Habilitantce, omawiając Jej działalność naukową, a także dorobek dydaktyczny i organizacyjny.

Działalność zawodowa

Dr n. med. Ewa Jabłońska ukończyła, w 2004 roku, studia na Wydziale Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi uzyskując tytuł magistra. W 2006 roku uzyskała tytuł inżyniera biotechnologii Wydziału Biotechnologii i Nauk o Żywności Politechniki Łódzkiej. Od 2004 roku do chwili obecnej dr n. med. Ewa Jabłońska jest zatrudniona w Instytucie Medycyny Pracy im. prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi, w latach 2004-2016 w Zakładzie Toksykologii i Kancerogenezy, a od 2017 roku na stanowisku adiunkta w Zakładzie Genetyki Molekularnej i Epigenetyki.

Stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej uzyskała, z wyróżnieniem, w 2010 roku na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Wpływ polimorfizmu genetycznego selenobiałek i statusu selenowego na ryzyko zachorowania na raka płuca”.

Jak wskazał **dr hab. n. med. Bohdan Górski** „*od początku swojej pracy w Instytucie dr n. med. Ewa Jabłońska interesuje się molekularnymi aspektami selenu w organizmie człowieka*”. **Dr hab. n. med. Lucjusz Jakubowski** podkreślił, „*że w działaniach zawodowych Habilitantki owocowały kompetencje nabyte zarówno podczas studiów z zakresu zdrowia publicznego, jak i w ramach studiów na Wydziale Biotechnologii i Nauk o Żywności PŁ, co pozwoliło na stałe poszerzanie własnego warsztatu badawczego, wdrażania nowych technik i metod analitycznych, a także na wyciąganie wniosków dotyczących znaczenia uwarunkowań genetycznych oraz środowiskowych dla metabolizmu selenu i selenobiałek*”. **Prof. dr. hab. Halina Milnerowicz** wskazała, iż „*Habilitantka pełniła funkcje recenzenta 29 prac publikowanych w 17 prestiżowych czasopismach z listy filadelfijskiej*”.

Ocena aktywności naukowej

Dorobek naukowy dr n. med. Ewy Jabłońskiej (zgodnie z analizą bibliometryczną przeprowadzoną przez Dział Zarządzania Wiedzą IMP) obejmuje łącznie 30 publikacji, w tym 24 pełnotekstowe prace oryginalne oraz 6 prac poglądowych. W 12 pracach Habilitantka jest pierwszym autorem. Jest również współautorem 2 publikacji w suplementach czasopism.

Łączna punktacja wyżej wymienionych publikacji wynosi 736 punktów MNiSW, a współczynnik wpływu IF=71,061. Prace były dotychczas cytowane 286 razy według bazy SCOPUS; 264 wg bazy Web of Science oraz 256 wg bazy Web of Science Core Collection a Indeks Hirsch'a wynosi 10.

Dr n. med. Ewa Jabłońska brała udział w 26 projektach badawczych,, w tym 8 projektach finansowanych ze środków krajowych, głównie przez NCN (w tym w 2 jako kierownik), 3 projektach finansowanych ze środków zagranicznych oraz 11 projektach realizowanych w ramach działalności statutowej (w tym w 5 jako kierownik). Jest również autorem lub współautorem 63 doniesień naukowych, w tym 14 wystąpień ustnych, prezentowanych na 39 międzynarodowych i 24 krajowych zjazdach i konferencjach.

Habilitantka jest członkiem Polskiego Towarzystwa Toksykologicznego (w którym od 2017 roku pełni funkcję sekretarza Łódzkiego Oddziału), Italian Association for Study of Trace Elements in Living Organism.

Dr hab. n. med. Bohdan Górski wskazał, iż „*powyższe dane pozwalają ocenić wysoko dorobek naukowy kandydatki i tym samym stwierdzić, że spełnia ona wymogi stawiane kandydatom ubiegającym się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego*”. Jak podkreśliła **prof. dr hab. Halina Milnerowicz** „*wśród 16 publikacji oryginalnych po doktoracie w znakomitej większości są to prace wieloautorskie, w których udział Habilitantki był na poziomie od 5%-85% i dotyczył zarówno koncepcji i planowania badań, wykonania badań laboratoryjnych, jak również interpretacji wyników i przygotowania manuskryptów*”.

Podobnie **dr hab. n. med. Lucjusz Jakubowski** podkreślił, „*że szeroko zakrojone prace badawcze zaowocowały wieloma cennymi publikacjami, wśród których osiem składa się na osiągnięcie naukowe będące podstawą wniosku dr n. med. Ewy Jabłońskiej o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego*”.

Ocena osiągnięcia naukowego

Przedłożone do oceny osiągnięcie naukowe pt. „Cykl publikacji dotyczących molekularnych aspektów działania selenu w organizmie człowieka” jest zbiorem 8 prac, w tym 6 prac oryginalnych i 2 prac poglądowych z łącznym współczynnikiem IF=28,241 i punktacją MNiSW 255 punktów. Indywidualny wkład Habilitantki w przygotowanie osiągnięcia naukowego został udokumentowany właściwymi, dołączonymi oświadczeniami współautorów publikacji.

Zbiór składa się z następujących prac:

1. **Jablonska E**, Gromadzinska J, Klos A, Bertrandt J, Skibniewska K, Darago A, Wasowicz W. Selenium, zinc and copper in the Polish diet. Journal of Food Composition and Analysis 31: 259-265, 2013. [IF= 2,259, MNiSW= 35 pkt]

2. **Jablonska E**, Gromadzinska J, Peplonska B, Fendler W, Reszka E, Krol MB, Wieczorek E, Bukowska A, Gresner P, Galicki M, Zambrano Quispe O, Morawiec Z, Wasowicz W. Lipid peroxidation and glutathione peroxidase activity relationship in breast cancer depends on functional polymorphism of GPX1. *BMC Cancer* 15:657, 2015. [IF=3,265, MNiSW=30 pkt]
3. **Jablonska E**, Vinceti M. Selenium and human health: witnessing a Copernican revolution? *Journal of Environmental Science and Health, Part C. Environmental Carcinogenesis and Ecotoxicology Reviews* 33:328 -368, 2015. [IF= 3,667, MNiSW= 40 pkt]
4. Reszka E, Wieczorek E, **Jablonska E**, Janasik B, Fendler W, Wasowicz W. Association between plasma selenium level and NRF2 target genes expression in humans. *Journal of Trace Elements in Medicine and Biology.* 30:102 -106, 2015. [IF=2,550, MNiSW=20 pkt]
5. **Jablonska E**, Raimondi S, Gromadzinska J, Reszka E, Wieczorek E, Krol MB, Smok-Pieniazek A, Nocun M, Stepnik M, Socha K, Borawska MH, Wasowicz W. DNA damage and oxidative stress response to selenium yeast in the non-smoking individuals: a short-term supplementation trial with respect to *GPX1* and *SEPP1* polymorphism. *European Journal of Nutrition* 55: 2469-2484, 2016. [IF =4,370, MNiSW=30 pkt]
6. **Jablonska E**, Reszka E. Gromadzinska J, Wieczorek E, Krol MB, Raimondi S, Socha K, Borawska MH, Wasowicz W. The effect of selenium supplementation on glucose homeostasis and expression of genes related to glucose metabolism. *Nutrients* 8:772, 2016. [IF =3,550 , MNiSW=35 pkt]
7. **Jablonska E**, Socha K, Reszka E, Wieczorek E, Skokowski J, Kalinowski L, Fendler W, Seroczynska B, Wozniak M, Borawska MH, Wasowicz W. Cadmium, arsenic, selenium and iron - implications for tumor progression in breast cancer. *Environmental Toxicology and Pharmacology* 53:151 -157, 2017. [IF =2,313 , MNiSW=25 pkt]
8. **Jablonska E**, Reszka E. Selenium and Epigenetics in Cancer – Focus on DNA Methylation. *Advances in Cancer Research* 136: 193-234, 2017. [IF= 6,267 , MNiSW=40 pkt]

Zgodnie z opinią Recenzenta **prof. dr hab. Haliny Milnerowicz** „wkład indywidualny Habilitantki w powstanie prac składających się na osiągnięcie naukowe będące podstawą do

wnioskowania o stopień naukowy doktora habilitowanego nie budzi zastrzeżeń i świadczy o Jej udziale jako lidera zespołu” Recenzent podkreśla także, „że poznanie molekularnych mechanizmów z udziałem Se jest niezwykle ważne zwłaszcza z powodu braku jednoznacznych wyników co do jego udziału w procesach nowotworowych, możliwych interakcjach na wielu poziomach oddziaływań w organizmie i braku nadzoru nad spożyciem” i uznaje badania podjęte przez Habilitantkę za niezwykle cenne i ważne z punktu widzenia poznawczego i aplikacyjnego”.

Dr hab. n. med. Lucjusz Jakubowski zwrócił uwagę, „że część badań, których wyniki składają się na oceniane osiągnięcie naukowe realizowana była dzięki umiejętnie aranżowanej współpracy z wieloma jednostkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi, wśród których wymienić należy m. in. Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Europejski Instytut Onkologii w Mediolanie, Instytut Higieny i Epidemiologii w Warszawie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku czy Centralny Bank Tkanek i Materiału Genetycznego przy Uniwersytecie Medycznym w Gdańsku”.

W swojej recenzji **dr hab. n. med. Lucjusz Jakubowski** podkreślił również, „że prace Habilitantki ukazują jak trudne są badania, zwłaszcza odnoszące się do określenia optymalnych z punktu widzenia zawartości Se indywidualnych racji żywieniowych, osobniczej odpowiedzi mierzonych poziomem Se i jego związków chemicznych w organizmie, a także ustalenia postulowanej suplementacji diety selenem zwłaszcza w grupach ryzyka jego niedoboru lub w grupach, w których miałby on spełnić zadania profilaktyczno-terapeutyczne”.

W opinii **dr. hab. n. med. Bohdana Górskiego** „na uwagę zwraca fakt szczególnej dbałości autorki prezentowanego osiągnięcia o standaryzację używanych technik badawczych oraz umiejętne posługiwanie się metodami statystycznymi”.

Podobnie **prof. dr hab. Halina Milnerowicz** w swojej recenzji podkreśliła, „że badania były dobrze przemyślane, zaprojektowane i przeprowadzone”. Pani Recenzent wskazała, „iż niezwykle cenną wartością naukową i aplikacyjną jest fakt przeprowadzenia badań w populacji ludzi”. Badania Habilitantki wskazują, „że w diecie Polaków występują znaczne niedobory Se, uświadamiając jednocześnie skutki jego suplementacji i udziału w regulacji mechanizmów molekularnych oraz niekorzystnych skutkach oddziaływania. Podkreśliła jednocześnie, iż nie do przecenienia są badania dotyczące interakcji Se z innymi metalami w nowotworach piersi u kobiet i potencjalne jego znaczenie w procesie terapii przeciwnowotworowej”.

Recenzenci zaznaczyli także dużą wartość prac poglądowych dr n. med. Ewy Jabłońskiej, podsumowujących istniejące dane o wielokierunkowym mechanizmie oddziaływania Se. Zwłaszcza praca „Selenium and epigenetics in cancer”, zawiera „cenne analizy danych literaturowych uzyskanych w ostatnich latach w badaniach epidemiologicznych i biochemicznych dotyczących udziału Se w statusie pro/antyoksydacyjnym w chorobach przewlekłych i nowotworowych”.

Działalność dydaktyczna

W trakcie swojej pracy w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi dr n. med. Ewa Jabłońska aktywnie uczestniczyła w opiece nad studentami i stażystami zgłaszającymi się do odbycia praktyk w IMP. Prowadziła wykłady i seminaria dotyczące tematyki badawczej realizowanej w Zakładzie Toksykologii i Kancerogenezy oraz w Zakładzie Genetyki Molekularnej i Epigenetyki.

W opinii prof. dr hab. Haliny Milnerowicz „Habilitantka ma stosunkowo skromne doświadczenie dydaktyczne. Z przedstawionego referatu nie wynika czy ma jakikolwiek doświadczenie w kształtowaniu młodej kadry (opiekun lub promotor pracy magisterskiej, pomocniczy promotor lub opiekun pracy doktorskiej)”. Sekretarz Komisji **dr. hab. n. med. Kinga Polańska** podkreśliła że praca w Instytucie naukowym wiąże się z pewnymi ograniczeniami dotyczącymi realizacji zajęć dydaktycznych.

Podsumowanie

Prof. dr hab. Halina Milnerowicz podsumowując ocenę dorobku naukowego oraz działalności dydaktycznej i organizacyjnej dr n. med. Ewy Jabłońskiej będących podstawą do wniosku o stopień naukowy doktora habilitowanego stwierdziła, że „*Habilitantka jest dojrzałym pracownikiem naukowym, zdolnym do samodzielnego rozwiązywania problemów badawczych, kierowania zespołem naukowym, skutecznego zdobywania funduszy i publikowania w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym. Wysoko oceniła merytoryczną wartość rozprawy habilitacyjnej łączącej nowatorskość warsztatu badawczego, aspekty naukowe z ważnymi elementami aplikacyjnymi w zakresie epigenetyki*”.

We wnioskach końcowych **dr hab. n. med. Lucjusz Jakubowski** wskazał, „*że zarówno osiągnięcie jak i pozostały dorobek naukowy Habilitantki należy ocenić bardzo wysoko. W opinii Recenzenta „stanowi on twórczy i znaczący wkład do światowej wiedzy z zakresu problematyki będącej podstawą zainteresowań badawczych dr n. med. Ewy Jabłońskiej.*

Badania te pozwoliły nie tylko na wyciągnięcie konstruktywnych wniosków, ale odzwierciedlają także pole do dalszych przedsięwzięć i projektów naukowych o tej tematyce.”

Recenzent podkreślił, że *„Habilitantka wykazała się konsekwencją w realizacji zamierzonych celów i umiejętnością organizacji warsztatu pracy naukowej, doboru właściwych metod badawczych oraz krytycznej analizy wyników w oparciu o wszechstronne przygotowanie merytoryczne w zakresie tematyki podejmowanych badań.”*

W podsumowaniu **dr hab. n. med. Bohdan Górski** stwierdził, że *„cykl publikacji dotyczących molekularnych aspektów działania Se w organizmie człowieka stanowi oryginalny wkład w poznanie tych procesów”*. Wysoko ocenił warsztat jakim dysponuje Habilitantka. Zwrócił również uwagę na fakt, że *„Habilitantka potrafi wyciągać dobrze wyważone oryginalne wnioski”* oraz podkreślił, że *„dorobek publikacyjny dr n. med. Ewy Jabłońskiej dotyczy aktualnych i ważnych tematów badawczych mających duże znaczenie praktyczne.”*

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Stepulak, Członek Komisji podkreślił, że *„działalność naukowa dr n. med. Ewy Jabłońskiej jest znacząca.”* Członek Komisji wskazał również *„na krytyczną ocenę wyników zrealizowanych badań własnych Habilitantki, co świadczy o Jej bardzo wysokiej dojrzałości naukowej.”*

Dr hab. n. med. Kinga Polańska, Sekretarz Komisji zgodziła się w pełni z przedstawionymi opiniami recenzentów oraz dodała, *„iż dorobek naukowy Habilitantki nie budzi zastrzeżeń, a przedstawione prace są spójne tematycznie i cenne nie tylko z punktu widzenia naukowego ale również możliwych do podjęcia działań edukacyjnych i interwencyjnych”*. Sekretarz Komisji zwróciła także uwagę na *„uzyskane przez dr n. med. Ewę Jabłońską nagrody i wyróżnienia za działalność badawczą oraz udział w licznych projektach badawczych zarówno w charakterze kierownika jak i wykonawcy, co świadczy o ugruntowanym warsztacie naukowym Habilitantki”*.

Prof. dr hab. med. Konrad Rydzyński w przesłanej opinii podkreślił, że *„dr n. med. Ewa Jabłońska jest dynamicznym, twórczym i doświadczonym pracownikiem nauki. Świadczy o tym Jej znaczący dorobek naukowy przejawiający się publikacjami w czasopiśmie o wysokim Impact Factor. Podkreślić należy, że część badań, realizowana była we współpracy z wiodącymi jednostkami naukowymi krajowymi i zagranicznymi.”*

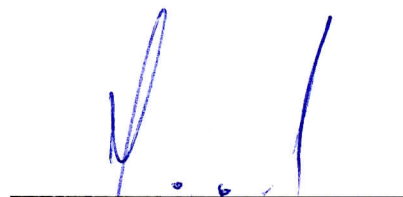
Wszyscy obecni Recenzenci i Członkowie Komisji habilitacyjnej w głosowaniu jawnym opowiedzieli się za nadaniem stopnia doktora habilitowanego Kandydatce.

Komisja habilitacyjna w postępowaniu habilitacyjnym dr n. med. Ewy Jabłońskiej podjęła uchwałę w przedmiocie nadania dr n. med. Ewie Jabłońskiej stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna.

Komisja habilitacyjna w postępowaniu habilitacyjnym dr n. med. Ewy Jabłońskiej, występuje do Rady Naukowej Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi im. prof. dra med. Jerzego Nofera z wnioskiem o nadanie dr n. med. Ewie Jabłońskiej stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna.

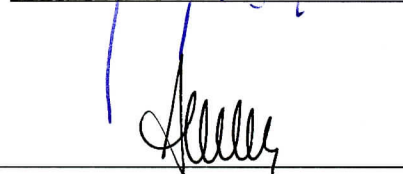
Przewodniczący Komisji habilitacyjnej:

Prof. dr hab. n. med. Paweł Jagodziński

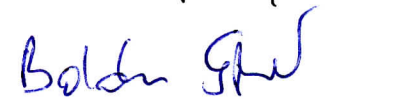

Członkowie Komisji habilitacyjnej:

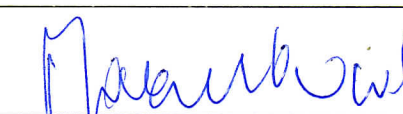
prof. dr hab. Halina Milnerowicz

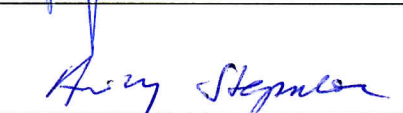
dr hab. n. med. Bohdan Górski

dr hab. n. med. Lucjusz Jakubowski

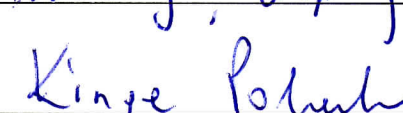
prof. dr hab. n. med. Andrzej Stepulak

prof. dr hab. med. Konrad Rydzyński

dr hab. n. med. Kinga Polańska

Łódź, dn. 11.05.2018. r.